

Naročnina listu: —
 Celo leto : : K 10—
 Pol leta : : : 5—
 Četrt leta : : : 25—
 Mesечно : : : 1—
 Zunaj Avstrije: —
 Celo leto : : : 15—
 Posamezne številke
 — 10 vinarjev. —

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 v. in
 od 6redne petivrtice: pri
 večkratnih oznanilih velja
 — popust. —
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne
 Rokopisi se ne vračajo

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Broška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne

Z mirovne konference.

„Agence Havas“ uradno poroča, da so v seji mirovne konference v torek, 18. februarja delegati zavezniskih in pridruženih držav vzeli na znanje zahteve, katere so stavili zastopnik Srbije Vesnić, zastopnik Slovenije Žolger in zastopnik Hrvatske Trumbič. Preučevanje vprašanj glede mej, izvzemši onih, ki se tičejo Italije, je bilo poverjeno komisiji, katera se je že bavila z rumunskim vprašanjem. — Kakor se poročata iz Pariza, je v seji 19. februarja Clemenceau poslušali Trumbiča v zahtevah jugoslovanske delegacije. Jugoslovanski zahtevni spis je podpisan od Pašiča, Trumbiča, Vesniča in Žolgerja. Sonnino je v imenu italijanske delegacije izjavil, da italijanska vlada ne more sprejeti nobenih novih predlogov o rešitvi vprašanj, v katerih se Italija strinja z zavezniki že tri in pol leta vojne. Kakor se vidi iz tega poročila, Italija še vedno vztraja pri londonskem paktu in meni, da ga bodo tudi drugi priznali. Tudi s tem ni zadovoljna, da bi se ji dal v zameno tistih krajev, ki so in tudi bodo jugoslovanski, protektorat in gospodarstvo v Armeniji.

Jugoslovanski-italijanski spor.

Pariski list »Temps« poroča, da so zastopniki Srbov — Hrvatov — Slovencev na mirovni konferenci prosili Wilsona, naj prevzame razsodbo dišče v jugoslovanskem—italijanskem sporu radi vzhodne obali Jadranskega morja. Pariski list »Matin« pa javlja, da je italijansko odposlanstvo v imenu italijanske vlade odklonilo razsodbo Wilsonovo. Italijani se torej bojijo Wilsona in njegovega pravicoljubja, udati pa se bodo morali njegovemu uplivi in njegovi moči.

Kako je z nevtralno zono?

Potniki in železničarji, ki so se sinoči pripeljali iz Cmureka, pripovedujejo, da se je včeraj vršilo v Cmureku veliko vsenemško slavje povodom odhoda naših vojakov iz trga. Vse hiše so bile okinčane s pruskimi zastavami, po trgu so igrala tri godbe. Ljudstva so zbobnali od vseh strani velike množice v trg. Velikaši: dr. Schormann, Pösch, Prisching, Fürst i. dr. so dali za ljudstvo na razpolago več sodov vina. Vse je vpilo in tulilo »Die Wacht am Rhein«, »Heil dir im Siegeskranz« »Deutschland, Deutschland über alles«. Na več krajih so vstali govorniki in so hujskali ljudstvo proti Jugoslaviji.

V trg je prišlo kakih 200—300 nemško avstrijskih vojakov, ki so oboroženi od nog do glave. Poleg vojakov so dospeli v Cmurek tudi vodja nemških tolp, ki so napadale pred kratkim naše čete med Cmurekom in Radgono. Med gosti je bilo tudi mnogo Mariborčanov, Radgončanov in Lipničanov. V 5 gostilnah so dobili vojaki in ljudstvo vino in guljaš zastoj.

Hujskanje proti naši državi je presegalo vse meje. Časniki in vojaki so navduševali moške za preatoveljno vojsko proti Jugoslovanom v zvezi z

Madzari. »Otmimo Radgono in Špilje«, tako so vpili ves dan po trgu.

Tako izgleda nevtralna zona pri Cmureku. Mi smo že naprej vedeli, da Nemci ne bodo držali besede in pogodbe. Kdor se danes kaj da na nemško častno ali moško besedo, ne pozna teh divjakov, roparjev in binavcev. Narod premaganec so, a kljub temu se vedejo še vedno tako, kot bi bil ves svet z njimi. Za te ljudi je edino pravo sredstvo, da se jih primerno pouči in vtepe v glavo, železna pest in povračilo hudega s hudim.

Železnična zveza med Poljaki, Čehi in Jugoslovani.

Berolin—Bagdad: ta velika smernica gospodarskega imperializma je bil eden izmed odločilnih vzrokov svetovne vojne. Angleži so se čutili ogrožene po nemški trgovini, s katero je bilo težko tekmovali. Ko je nemški gospodarski in politični vpliv skozi Malo Azijo vedno bolj prodiral po Mezopotamiji ter se tako vedno bližje pomikal k angleški Indiji, je bila vojna med Anglijo in Nemčijo neizogibna.

Nemčija je poražena. Njen poraz mora tudi na gospodarskem polju biti popoln. K temu je potrebno gospodarsko in prometno sodelovanje zaveznikov, kakor je poprej bilo potrebno vojaško sodelovanje. Nedavno se je proučevalo veliko vprašanje železniškega prometa med zavezniki pred skupino francoskih parlamentarcev. Vsplavala je na površje velika ideja železniške zveze Bordeaux—Odesa, in sicer Bordeaux—Lyon—Milan—Trst—Zagreb—Beograd—Odesa. Edino med Beogradom in Odeso še ni zgrajena železnica. Ta ideja je našla veliko odobravanje.

Sodimo pa, da s to velikopotezno železniško zvezo še ne bi bilo doseženo to, kar se hoče doseči na gospodarskem polju proti Nemčiji, namreč njena popolna gospodarska izolacija (osamljenost). To je najbolj in edino mogoče tako, da se napravi zveza med severnimi, odnosno zapadnimi Slovani in med Jugoslovani, zveza med Baltičkim in Jadranskim morjem. Popraviti in ujediniti bo treba železniške proge, ki vodijo od Gdanskega preko Poznanja, Galicije, Slovaške in Slovenske do Jadranskega morja in tako ustvariti veliko progo Gdansko—Varšava—Krakov—Bratislava (Požun)—Maribor—Ljubljana—Trst. Ker bi Čeho-Slovaška segala do Bratislave, slovensko ozemlje pa do Sv. Gotharta, gre za koridor, za slovensko krajino, dolgo nad 100 km in široko kakšnih 80—100 km. Ta prelaz bi zagotovil zvezo med severnimi in južnimi Slovani.

Ta ideja se ni odklonila pri mirovni konferenci, marveč je sedaj v razpravi. Član čeho slovaške narodne skupščine dr. Markovič se je te dni vrnil iz Pariza ter je sporočil na velikem zborovanju v Bratislavi, da se o tem mestu na mirovni konferenci ne bo več razpravljalo, k večjemu o tem, da se čeho-slovaške meje pomaknejo še bolj proti jugu. Razpravljalo pa se bo o koridoru med Čeho-slovaki in Slovenci ali vsaj o nacionalizaciji železniške proge Bratislava—Reka. Jugoslovani se torej smemo zanesti na to, da bodo zavezniki na konferenci v Parizu pritrdili temu le sklepu: veliki sovražnik Hamburg—Bagdad se da premagati ne samo s progo Bordeaux—Odesa, marveč edino le zajedno s progo Gdansko—Trst.

Nasilnosti proti slovenskemu dijaštvu v Gradcu.

V torek, dne 28. januarja 1919, ko so tega jutra v graškem časopisju mariborski dogodki za-

gledali beli dan, pridrvi ob pol 2 uri popoldne nadporočnik Jellenig (Korošec) v dvorano, kjer je ravno prof. Albrecht končal svoje predavanje in reče sledeče, kar sporočam v slovenskem jeziku: Radi žalostnih mariborskih dogodkov je sklenil skupni odbor nemškega dijaštva, da bo, dokler se ne storijo drugi sklepi, slovenskim dijakom prepovedan vstop v učne dvorane. Nato so zaorili Heil klici in mi Slovani in z nami tudi židje smo zapustili dvorano. Ob enem so nemški mlečnozobeži po predavanju v anatomiji zakričali: »Marsch hinaus«. Rektor graškega vseučilišča je nabil sledeč razglas:

Gradec, dne 28. jan.

Skrajno žalostni, nemški čut razburjajoči dogodki v Mariboru, ki so spravili nemško dijaštvo v opravičeno razburjenje, so me privedli do sklepa, da se naj slušatelji slovenske narodnosti do razjasnenja položaja izogibajo vseučilišča, da se preprečijo sovražnosti.

Puntschart, rektor.

Rektor tehnike je nabil skoraj istobesedni razglas. Popoldne je nemško dijaštvo sklenilo, da ne sme univerza več sprejemati slovenskih dijakov, da ne smejo delati izpite in ne hoditi na predavanje. Že prej so zahtevali, da se prve klopi rezervira samo za Nemce arijce (posebno na kliniki) in da se vzdržujemo vsakih provokacij, pod kojimi so razumevali glasno slovensko govorico, nositev znakov itd.

Ob 3 uri popoldne, dne 28. januarja 1919, smo imeli v prostorih »Zarje« skupščino celokupnega jugoslovanskega dijaštva. Pri tem se je pokazalo, da je večina dijaštva medicinske fakultete. Nekaj tehnikov se je izreklo, da bodo sami zastopali svoje interese. Zato se izvolil odbor 3 medicincev, (jednega Slovenca, jednega Hrvata in jednega Srba) ki naj bi zastopali dijaštvo pri rektoratu in dekanatu in pri posameznih profesorjih. Tovariši so povdarjali, da bi bilo radi slabih stanovanjskih razmer v Pragi posebno zahtevati podpise za zimski tečaj, čeprav bi ne mogli obiskovati predavanj radi terorja nemškega dijaštva. Rektor je seveda divjal proti Slovincem, dočim je Hrvat in Srbe hotel razvojiti od nas. Seveda je Hrvat tov. Scherrer koj rekel, da velja za Hrvate in Slovence isto kot za Srbe, in da so solidarni vsi jugoslovanski dijaki. Dekan med fakultete prof. Salzmann je bil prav prijazen in se je pokazal prijatelja dijaštvu, tako, da smo imeli zaslombo pri njem. On za svojo osebo nam je obljubil (za Augenheimkunde) podpis in tudi potrditev semestra; svetoval nam pa je, da se naj obrnemo na posamezne profesorje. Večina profesorjev je bila za to, da nam da podpis. Prof. Albrecht je dal odgovor: »Odpotoval do pondeljka«; čudimo se le, da gospod ni bil odsoten, ko je sprejemal kavo, moko itd od jugoslovanskih dijakov-rigorozantov. Posebno se je repečil znani prof. Kratter, ki je govoril »o narodču 1 in pol milijona, o Vendih, ki se imajo za vse samo nam — Nemcem — zabvaliti«. Zelo prijazen je bil profesor Hamburger; čudimo se le, kdo je dal o njem v »Jugoslavijo«, da on divja nad Slovani. Nekaj profesorjev nam je svetovalo, seveda popolnoma privatno, naj gremo in se tako izognemo vsemu.

Ta rezultat večini dijaštva ni prijel, tako, da so vsi Jugoslovani sklenili, da zapuste Gradec.

V četrtek, dne 6. svečana 1919 je mel profesorski zbor medic. fakultete zborovanje, na kojem je sklepal, če bo dal podpise tudi v slučaju, če ne morejo Jugoslovani vsled terorja Nemcev na predavanje.

V Gradcu ni na noben način mogoče, da živi jugoslovanski dijak varno; in kjer ni mira, tudi dijak ne more studirati.

Med tem je nabit na patholog. anatom. institutu sledeči razglas:

